

Urząd Regulacji Energetyki

<https://www.ure.gov.pl/pl/urząd/informacje-ogolne/kompetencje-prezesa-ur/6533,Zadania-Prezesa-URE.html>
19.04.2024, 01:46

Zadania Prezesa URE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki jest centralnym organem administracji rządowej powołanym na mocy ustawy z 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne, do realizacji zadań z zakresu regulacji gospodarki paliwami i energią oraz promowania konkurencji.

Obowiązki i kompetencje Prezesa URE są ściśle związane z polityką państwa w zakresie energetyki, tzn. warunkami ekonomicznymi funkcjonowania przedsiębiorstw energetycznych, koncepcją funkcjonowania rynku oraz wymaganiami wynikającymi z obowiązku dostosowania prawa polskiego do prawa Unii Europejskiej. Działania podejmowane przez niezależny organ regulacyjny skierowane są na wypełnienie celu wytyczonego przez ustawodawcę, a zmierzającego do tworzenia warunków do zrównoważonego rozwoju kraju, zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, oszczędnego i racjonalnego użytkowania paliw i energii, rozwoju konkurencji, przeciwdziałania negatywnym skutkom naturalnych monopolii, uwzględniania wymogów ochrony środowiska, zobowiązań wynikających z umów międzynarodowych oraz równoważenia interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców paliw i energii.

Na przestrzeni już ponad dwóch dekad działalności Prezesa URE, ustawa - Prawo energetyczne była wielokrotnie nowelizowana. W konsekwencji kolejnych zmian legislacyjnych katalog zadań, których realizacja przypisana jest Prezesowi URE, ulegał z roku na rok znacznemu zwiększeniu.

Obecnie kompetencje Prezesa URE wynikające z art. 23 ust. 2 ustawy - Prawo energetyczne obejmują następujące działania:

1. udzielanie i cofanie koncesji;
2. zatwierdzanie i kontrolowanie stosowania taryf paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepła pod względem zgodności z zasadami określonymi w ustawie i przepisach wykonawczych, w tym analizowanie i weryfikowanie kosztów przyjmowanych przez przedsiębiorstwa energetyczne jako uzasadnione do kalkulacji cen i stawek opłat w taryfach;
3. ustalanie:
  - a. współczynników korekcyjnych określających projektowaną poprawę efektywności funkcjonowania przedsiębiorstwa energetycznego oraz zmianę warunków wykonywania przez to przedsiębiorstwo danego rodzaju działalności gospodarczej,
  - b. okresu obowiązywania taryf i współczynników korekcyjnych,

c. wysokości uzasadnionego zwrotu z kapitału dla przedsiębiorstw energetycznych przedkładających taryfy do zatwierdzenia,

d. maksymalnego udziału opłat stałych w łącznych opłatach za świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji dla poszczególnych grup odbiorców w taryfach dla paliw gazowych i energii, w przypadkach gdy wymaga tego ochrona interesów odbiorców,

e. wskaźnika referencyjnego stosowanego przy obliczaniu planowanych przychodów ze sprzedaży ciepła przyjmowanych do kalkulacji cen i stawek opłat w taryfie dla ciepła dla jednostek kogeneracji;

4. opracowywanie wytycznych i zaleceń zapewniających jednolitą formę planów rozwoju sporządzanych przez przedsiębiorstwa zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii;

5. kontrolowanie wykonywania przez przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej obowiązku sprzedaży tej energii na zasadach określonych w art. 49a ust. 1;

6. kontrolowanie wykonywania przez przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się obrotem paliwami gazowymi obowiązku sprzedaży gazu ziemnego wysokometanowego na zasadach określonych w art. 49b ust. 1;

7. uzgadnianie projektów planów rozwoju przedsiębiorstw energetycznych;

8. wyznaczanie operatorów systemu przesyłowego, systemu dystrybucyjnego, systemu magazynowania, systemu skraplania gazu ziemnego lub systemu połączonego oraz publikowanie w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki i zamieszczanie na swojej stronie internetowej w Biuletynie Informacji Publicznej informacji o danych adresowych, obszarze działania i okresie, na który zostali wyznaczeni operatorami systemu;

9. przyznawanie certyfikatu niezależności;

10. kontrolowanie wypełniania przez właściciela sieci przesyłowej oraz operatora systemu przesyłowego gazowego obowiązków określonych w ustawie oraz umowie powierzającej pełnienie obowiązków operatora, w tym monitorowanie powiązań pomiędzy właścicielem sieci przesyłowej a operatorem systemu przesyłowego gazowego oraz przepływu informacji między nimi;

11. informowanie Komisji Europejskiej o wyznaczeniu operatorów systemów przesyłowych;

12. wydawanie decyzji ustalającej treść umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, w przypadku nieotrzymania, w terminie 90 dni przed dniem wygaśnięcia dotychczasowej umowy informacji o zawarciu kolejnej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego;

13. udzielanie i cofanie zwolnienia z obowiązku świadczenia usług przesyłania lub

dystrybucji paliw gazowych i energii, magazynowania paliw gazowych, usług transportu gazu ziemnego oraz usług polegających na skraplaniu gazu ziemnego lub regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego;

14. zatwierdzanie instrukcji ruchu i eksploatacji sieci przesyłowych i dystrybucyjnych, instrukcji ruchu i eksploatacji instalacji magazynowych i skroplonego gazu ziemnego, oraz ich zmiany;

15. organizowanie i przeprowadzanie przetargów dotyczących:

a. wyłaniania sprzedawców z urzędu,

b. budowy nowych mocy wytwórczych energii elektrycznej i realizacji przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na energię elektryczną;

16. kontrolowanie standardów jakościowych obsługi odbiorców oraz kontrolowanie na wniosek odbiorcy dotrzymania parametrów jakościowych paliw gazowych i energii elektrycznej;

17. kontrolowanie realizacji przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatora systemu połączonego elektroenergetycznego oraz innych uczestników rynku energii elektrycznej obowiązków wynikających z przepisów rozporządzenia 714/2009, a także wykonywanie innych obowiązków organu regulacyjnego wynikających z tego rozporządzenia;

18. kontrolowanie realizacji przez operatora systemu przesyłowego gazowego lub operatora systemu połączonego gazowego oraz innych uczestników rynku paliw gazowych obowiązków wynikających z przepisów rozporządzenia 715/2009, a także wykonywanie innych obowiązków organu regulacyjnego wynikających z tego rozporządzenia oraz zatwierdzanie odpowiednich punktów w systemie przesyłowym, objętych obowiązkiem, o którym mowa w art. 18 tego rozporządzenia;

19. zatwierdzanie metod alokacji zdolności przesyłowych i zarządzania ograniczeniami, opracowanych zgodnie z przepisami rozporządzenia 714/2009 lub rozporządzenia 715/2009;

20. rozstrzyganie spraw z wniosków operatorów systemu elektroenergetycznego, do których sieci są przyłączane urządzenia, instalacje lub sieci, o których mowa w rozporządzeniach dot. kodeksów sieci (rozporządzenie 2016/631, rozporządzenie 2016/1388, rozporządzenie 2016/1447), w zakresie oceny czy te urządzenia, instalacje lub sieci spełniają wymogi uznania ich za istniejące czy nowe;

21. zatwierdzanie wymogów ogólnego stosowania, określonych przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego;

22. rozstrzyganie spraw w zakresie określonym w art. 7 ust. 8 rozporządzenia 2016/631, art. 6 ust. 8 rozporządzenia 2016/1388 oraz art. 5 ust. 8 rozporządzenia 2016/1447;

23. rozstrzyganie sporów w zakresie odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii, umowy o świadczenie usług transportu gazu ziemnego, umowy o świadczenie usługi magazynowania paliw gazowych, umowy o udostępnienie części instalacji do magazynowania paliwa gazowego, umowy o świadczenie usługi skraplania gazu ziemnego oraz umowy kompleksowej, w przypadku nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania paliw gazowych lub energii, odmowy przyłączenia w pierwszej kolejności instalacji odnawialnego źródła energii, a także odmowy przyłączenia mikroinstalacji, nieprzyłączenia mikroinstalacji pomimo upływu ustawowego terminu, nieuzasadnionego ograniczenia pracy lub odłączenia od sieci mikroinstalacji, lub odmowy dokonania zmiany umowy o przyłączenie do sieci instalacji odnawialnego źródła energii, w zakresie terminu dostarczenia po raz pierwszy do sieci energii elektrycznej;

24. nakładanie kar pieniężnych na zasadach określonych w ustawie;

25. podejmowanie działań w celu kształtowania, ochrony i rozwoju konkurencji na rynku energii elektrycznej i paliw gazowych, w tym:

a. usuwanie istniejących barier rynkowych w zakresie możliwości korzystania przez odbiorców końcowych z prawa do zmiany sprzedawcy,

b. zapewnienie równoprawnego traktowania użytkowników systemu przez operatorów systemów dystrybucyjnych i przesyłowych;

26. współdziałanie z właściwymi organami w przeciwdziałaniu praktykom przedsiębiorstw energetycznych ograniczającym konkurencję;

27. współdziałanie z Komisją Nadzoru Finansowego;

28. współpraca z organami regulacyjnymi państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz z Agencją ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER), w szczególności w zakresie sporządzania i stosowania kodeksów sieci oraz zatwierdzania metod zarządzania ograniczeniami opracowanymi zgodnie z przepisami rozporządzenia 714/2009 oraz rozporządzenia 715/2009, a także w zakresie integracji krajowych sektorów energetycznych na poziomie regionalnym oraz w celu spójnego stosowania prawa UE w odniesieniu do gazociągów międzysystemowych;

29. zawieranie umów z organami regulacyjnymi państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym w celu zacieśniania współpracy w zakresie regulacji;

30. zwracanie się do Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) w sprawie zgodności decyzji wydanych przez inne organy regulacyjne, z wytycznymi, o których mowa w rozporządzeniu 714/2009 lub w rozporządzeniu 715/2009 oraz

informowanie Komisji Europejskiej o niezgodności tych decyzji;

31. ustalanie metod kontroli i podejmowanie działań dla poprawy efektywności przedsiębiorstw energetycznych;

32. określanie i publikowanie wskaźników i cen wskaźnikowych istotnych dla procesu kształtowania taryf;

33. publikowanie informacji służących zwiększeniu efektywności użytkowania paliw i energii;

34. zbieranie i przetwarzanie informacji dotyczących przedsiębiorstw energetycznych, w tym obliczanie i ogłaszanie w terminie do 31 marca każdego roku:

a. średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym oraz sposób jej obliczenia,

b. średnich cen sprzedaży ciepła, wytworzonego w należących do przedsiębiorstw posiadających koncesje jednostkach wytwórczych niebędących jednostkami kogeneracji:

- opalanych paliwami węglowymi,

- opalanych paliwami gazowymi,

- opalanych olejem opałowym,

- stanowiących instalacje odnawialnego źródła energii,

- średniej ceny energii elektrycznej dla odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym uwzględniającej opłatę za świadczenie usługi dystrybucji energii elektrycznej, obliczanej na podstawie cen zawartych w umowach kompleksowych,

- w poprzednim roku kalendarzowym;

35. zbieranie i przetwarzanie informacji dotyczących przedsiębiorstw energetycznych, w tym obliczanie i ogłaszanie, w terminie 90 dni od dnia zakończenia każdego kwartału, średnich cen sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym w poprzednim kwartale, oraz ogłaszanie sposobu ich obliczania;

36. gromadzenie i przekazywanie do Komisji Europejskiej informacji o ilości energii elektrycznej importowanej w danym kwartale z państw niebędących członkami Unii Europejskiej;

37. wykonywanie zadań, obowiązków oraz korzystanie z uprawnień określonych w sposób wiążący dla organu regulacyjnego w rozporządzeniu REMIT;

38. monitorowanie funkcjonowania systemu gazowego i elektroenergetycznego w zakresie:

- a. zasad zarządzania i rozdziału przepustowości połączeń międzysystemowych, z którymi istnieją wzajemne połączenia, we współpracy z właściwymi organami państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym,
- b. mechanizmów bilansowania systemu gazowego lub systemu elektroenergetycznego i zarządzania ograniczeniami w krajowym systemie gazowym i elektroenergetycznym,
- c. warunków przyłączania podmiotów do sieci i ich realizacji oraz dokonywania napraw tej sieci,
- d. wypełniania obowiązku publikowania przez operatorów systemów przesyłowych i dystrybucyjnych informacji dotyczących połączeń międzysystemowych, korzystania z sieci i rozdziału zdolności przesyłowych stronom umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii, z uwzględnieniem konieczności traktowania tych informacji jako poufnych ze względów handlowych,
- e. warunków świadczenia usług magazynowania paliw gazowych, usług skraplania gazu ziemnego oraz innych usług świadczonych przez przedsiębiorstwa energetyczne,
- f. bezpieczeństwa dostarczania paliw gazowych i energii elektrycznej,
- g. wypełniania przez operatorów systemów przesyłowych i dystrybucyjnych ich zadań,
- h. wypełniania przez przedsiębiorstwo energetyczne obowiązków z zakresu księgowości wymienionych w art. 44;

39. kontrolowanie przedsiębiorstwa energetycznego lub podmiotu przywożącego na zasadach określonych w ustawie;

40. prowadzenie w postaci elektronicznej:

- a. rejestru podmiotów przywożących,
- b. wykazu podmiotów, które złożyły wnioski o udzielenie, zmianę lub cofnięcie koncesji albo o udzielenie lub zmianę promesy koncesji,
- c. rejestru przedsiębiorstw energetycznych posiadających koncesję,
- d. wykazu podmiotów posiadających promesę koncesji,
- e. wykazu podmiotów, wobec których toczyło się postępowanie w sprawie udzielenia koncesji, które zostało następnie umorzone lub zakończyło się odmową udzielenia koncesji lub pozostawieniem wniosku bez rozpoznania,
- f. wykazu przedsiębiorstw energetycznych, którym cofnięto koncesję,

g. wykazu podmiotów, którym koncesja wygasła, wraz z podaniem podstawy i daty wygaśnięcia koncesji;

41. podejmowanie działań informacyjnych mających na celu ochronę uzasadnionych interesów odbiorców paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym, w szczególności publikowanie na stronie internetowej URE informacji dotyczących powtarzających się lub istotnych problemów prowadzących do sporów między przedsiębiorstwami energetycznymi a odbiorcami paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym, a także o przedsiębiorstwach energetycznych, na które zostały złożone uzasadnione skargi tych odbiorców dotyczące tych problemów;

42. wydawanie decyzji w sprawie uznania systemu dystrybucyjnego za zamknięty oraz kontrolowanie cen i stawek opłat stosowanych w tym systemie;

43. przyznawanie certyfikatu niezależności, o którym mowa w art. 9h, na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego posiadającego koncesję na magazynowanie paliw gazowych w instalacjach magazynowych;

42. wykonywanie innych zadań określonych w ustawie lub ustawach odrębnych.

Pełny katalog zadań realizowanych przez Prezesa URE zapisany jest w ustawie - Prawo energetyczne oraz w przepisach odrębnych ustaw i rozporządzeń unijnych:

1. ustawa z 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii,

2. ustawa z 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej,

3. ustawa z 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych,

4. ustawa z 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym,

5. ustawa z 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej,

6. ustawa z 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej,

7. ustawa z 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych,

8. ustawa z 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw,

9. ustawa z 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich,

10. ustawa z 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy,

11. ustawa z 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych,

12. ustawa z 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji,
13. ustawa z 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw,
14. ustawa z 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych,
15. ustawa o 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych,.
16. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 347/2013 z 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej, uchylające decyzję nr 1364/2006/WE oraz zmieniające rozporządzenia (WE) nr 713/2009, (WE) nr 714/2009 i (WE) nr 715/2009,
17. rozporządzenie Komisji Europejskiej (UE) nr 543/2013 z 14 czerwca 2013 r. w sprawie dostarczania i publikowania danych na rynkach energii elektrycznej, zmieniające załącznik I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 714/2009,
18. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1775/2005,
19. rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1222 z 24 lipca 2015 r. ustanawiające wytyczne dotyczące alokacji zdolności przesyłowych i zarządzania ograniczeniami przesyłowymi,
20. rozporządzenie Komisji (UE) 2016/631 z 14 kwietnia 2016 r. ustanawiające kodeks sieci dotyczący wymogów w zakresie przyłączenia jednostek wytwórczych do sieci,
21. rozporządzenie Komisji (UE) 2016/1388 z 17 sierpnia 2016 r. ustanawiające kodeks sieci dotyczący przyłączenia odbioru,
22. rozporządzenia Komisji (UE) 2016/1447 z 26 sierpnia 2016 r. ustanawiające kodeks sieci określający wymogi dotyczące przyłączenia do sieci systemów wysokiego napięcia prądu stałego oraz modułów parku energii z podłączeniem prądu stałego,
23. rozporządzenie Komisji (UE) 2016/1719 z 26 września 2016 r. ustanawiające wytyczne dotyczące długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych,
24. rozporządzenie Komisji (UE) 2017/1485 z 2 sierpnia 2017 r. ustanawiające wytyczne dotyczące pracy systemu przesyłowego energii elektrycznej,
25. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 z 25 października 2017 r. dotyczące środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (UE) nr 994/2010,

26. rozporządzenie Komisji (UE) 2017/2195 z 23 listopada 2017 r. ustanawiające wytyczne dotyczące bilansowania,
27. rozporządzenie Komisji (UE) 2017/2196 z 24 listopada 2017 r. ustanawiające kodeks sieci dotyczący stanu zagrożenia i stanu odbudowy systemów elektroenergetycznych,
28. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/941 z 5 czerwca 2019 r. w sprawie gotowości na wypadek zagrożeń w sektorze energii elektrycznej i uchylające dyrektywę 2005/89/WE,
29. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej,
30. rozporządzenie BAL - rozporządzenie Komisji (UE) nr 312/2014 z 26 marca 2014 r. ustanawiające kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych,
31. rozporządzenie CAM - rozporządzenie Komisji (UE) 2017/459 z 16 marca 2017 r. ustanawiające kodeks sieci dotyczący mechanizmów alokacji zdolności w systemach przesyłowych gazu i uchylające rozporządzenie (UE) nr 984/2013,
32. rozporządzenie IO - rozporządzenie Komisji (UE) 2015/703 z 30 kwietnia 2015 r. ustanawiające kodeks sieci dotyczący zasad interoperacyjności i wymiany danych,
33. rozporządzenie NC TAR - rozporządzenie Komisji (UE) 2017/460 z 16 marca 2017 r. ustanawiające kodeks sieci dotyczący zharmonizowanych struktur taryf przesyłowych dla gazu,
34. rozporządzenie REMIT - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 z 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii,
35. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/942 z 5 czerwca 2019 r. ustanawiające Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki.

Data publikacji : 23.10.2013

Data modyfikacji : 19.05.2023

